

ELŐTERJESZTÉS

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. április 29. napján tartandó rendes, nyílt ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés Tótkomlós Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2025. évi ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gytv.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat átfogó értékelést készít a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról.

Az értékelés szempontjait a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete határozza meg.

A fenti jogszabályi rendelkezésekben foglaltak szerint készült el a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2025. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés, melynek része az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat Tótkomlósi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának és Család- és Gyermekjóléti Központjának 2025. évről készített beszámolója, valamint az Orosházi Rendőrkapitányság tájékoztatója, mely az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területére vonatkozóan tartalmaz adatokat.

Tájékoztatom a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy a Gvt. 96. § (6) bekezdése alapján az értékelést a képviselő-testület általi megtárgyalást követően meg kell küldeni a Békés Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztálya részére. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, melyet az önkormányzatnak hatvan napon belül kell érdemben megvizsgálnia és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatnia kell a gyámhatóságot. Az elmúlt években a gyámhatóság a beszámolót elfogadta, azzal kapcsolatban javaslatot, észrevételt nem tett.

A gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok 2025. évi ellátásáról szóló átfogó értékelés az előterjesztés mellékletét képezi, az átfogó értékelést munkaterv szerint a Szociális Bizottság véleményezi.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést vitassa meg és hozza meg döntését.

„A” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy a Tótkomlós Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2025. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést elfogadja.

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester
Zsarnai Anita aljegyző

Határidő: azonnal, illetve az átfogó értékelés gyámhatóság részére történő megküldésére:
2026. május 31.

„B” HATÁROZATI JAVASLAT

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta és úgy határozott, hogy a Tótkomlós Város Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2025. évi ellátásáról szóló átfogó értékelést nem fogadja el.

A képviselő-testület felhívja az értékelés készítőjét, hogy a beszámolót az alábbi szempontok figyelembe vételével dolgozza át és az átdolgozott értékelést terjessze a képviselő-testület elé:

-
-

Felelős: Zsura Zoltán János polgármester

Zsarnai Anita aljegyző

Határidő: a képviselő-testület soron következő ülése.

Tótkomlós, 2026. április 23.

Zsura Zoltán János
polgármester

Az előterjesztést készítette: Zsarnai Anita aljegyző

Az előterjesztést ellenőrizte: dr. Kormányos László jegyző

ÁTFOGÓ ÉRTÉKELÉS

Tótkomlós Város Önkormányzata

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak

2025. évi ellátásáról

A beszámolót készítette: Zsarnai Anita aljegyző
Bedőné Skoda Ilona igazgatási ügyintéző

2026.

Bevezető

A nemzetközi egyezményekkel összhangban a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) új alapokra helyezte a gyermekekről való gondolkodást és gondoskodást. A magyar gyermekvédelmi rendszernek egyrészt bizonyos ellátásokat kell garantálnia a gyermekek, illetve a gyermekes családok számára, olyan elérhető és hozzáférhető lehetőségeket kell biztosítani, amelyek segítségével a családokban keletkező problémák kezelhetővé válnak azt eredményezve, hogy a gyermekeket nem kell elválasztani családjuktól. Másrészt a valamilyen okból családjukban nem nevelhető gyermekek számára kell olyan családpótló, vagy a családi modellhez közelítő ellátásokat biztosítani, amelyek a gyermeki jogok tiszteletben tartásával garanciákat nyújtanak a gyermek életkorának, szükségleteinek megfelelő ellátására, egészséges személyiségfejlődésének biztosítására, valamint társadalmi integrációjának elősegítésére.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdése alapján „A települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig - a külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja”.

Az értékelés szempontjait – az előbbieken említett külön jogszabály - a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet 10. melléklete határozza meg a következők szerint:

„I. A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,

- egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,

- gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

- gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben levő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai),

- gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.

4-5.

6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenció elképzelések).

8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.

9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció stb.).”

A fenti szempontok figyelembevételével, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi terület önkormányzatot érintő feladat és hatásköreinek, a feladatellátás személyi és tárgyi feltételeinek ismertetésével számolunk be az évek óta változatlan, hatályos jogszabályok alapján 2025. évben végzett munkáról.

A gyermekvédelem rendszere – a feladat- és hatáskörök megoszlása

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A Gyvt.-ben meghatározott, a gyermekek védelmét biztosító hatósági feladat- és hatásköröket a helyi önkormányzat képviselő-testülete és a jegyzői gyámhatóság gyakorolja.

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése értelmében:

„A gyámhatóság feladat- és hatáskörét

a) a települési önkormányzat jegyzője,

b) a fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatala (a továbbiakban: gyámhivatal),

c) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal gyakorolja.”

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosították 2025-ben is.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény (jegyzői hatáskör),
- rendkívüli települési támogatás a családban nevelkedő gyermekekre tekintettel a család átmeneti létfenntartási gondja vagy rendkívüli élethelyzete miatt (települési önkormányzati hatáskör),
- gyermektartásdíj megelőlegezése (járási gyámhatósági hatáskör),
- otthonteremtési támogatás (járási gyámhatósági hatáskör),
- gyermekétkeztetés (fenntartói vagy települési önkormányzati hatáskör).

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- gyermekjóléti szolgáltatás,
- gyermekek napközbeni ellátása,
- gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- otthont nyújtó ellátás,
- utógondozói ellátás,
- területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- a védelembe vétel,
- a családbafogadás,
- az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- a nevelésbe vétel,
- a nevelési felügyelet elrendelése,
- az utógondozás elrendelése,
- az utógondozói ellátás elrendelése,
- a megelőző pártfogás elrendelése
- a születendő gyermek haza nem adhatóságának megállapítása.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések első pontja kivételével – mely jegyzői hatáskör – valamennyi hatósági intézkedés más hatóság hatáskörébe tartozik.

A Gyvt. alapján a gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el - a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése és megszüntetése érdekében - a törvényben meghatározott alaptevékenység keretében

- a) az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a háziorvos, a házi gyermekorvos,
- b) a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- c) a köznevelési intézmények és a szakképző intézmények,
- d) a rendőrség,
- e) az ügyészség,
- f) a bíróság,
- g) a pártfogó felügyelői szolgálat,
- h) az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- i) a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- j) az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- k) a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság,
- l) a javítóintézet,
- m) a gyermekjogi képviselő,
- n) a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és vármegyei kormányhivatal,
- o) az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv,
- p) a települési önkormányzat jegyzője,

- q) a büntetés-végrehajtási intézet,
- r) a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelők.

Az előbb felsorolt intézmények és személyek kötelesek

- a) jelzéssel élni a gyermek veszélyeztetettsége esetén a gyermekjóléti szolgálatnál,
- b) hatósági eljárást kezdeményezni a gyermek bántalmazása, illetve súlyos elhanyagolása vagy egyéb más, súlyos veszélyeztető ok fennállása, továbbá a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása esetén.

Ilyen jelzéssel és kezdeményezéssel bármely állampolgár és a gyermekek érdekeit képviselő társadalmi szervezet is élhet.

A települési önkormányzat 2025-ben is biztosította a családban nevelkedő gyermekek tekintettel a család átmeneti létfenntartási problémája vagy rendkívüli élethelyzete miatt a rendkívüli települési támogatást, a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében a gyermekjóléti szolgáltatást, a gyermekek napközbeni ellátását, közreműködött a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutás szervezésében.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testülete a természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti ellátásokról szóló 26/2021. (XI. 26.) önkormányzati rendelet megalkotásával gondoskodott a helyi szinten szabályozandó ellátások meghatározásáról.

A Gyvt. kimondja, hogy az a települési önkormányzat, amelynek területén 10.000-nél több állandó lakos él, bölcsődét köteles működtetni.

Ha a bölcsődei ellátásra az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - 3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt, akkor a 10.000 főnél kevesebb állandó lakossal rendelkező települési önkormányzat is köteles gondoskodni a gyermekek bölcsődei ellátásáról, a bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

Mivel Tótkomlóson a 3 év alatti lakosok száma meghaladja a 40 főt, így a település önkormányzata a Gyvt. értelmében kötelező feladatként biztosítja a 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését.

Tótkomlós demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

Tótkomlós város lélekszáma Magyarország legtöbb településéhez hasonlóan folyamatosan csökken. A csökkenés több tényező együttes hatásának eredménye, melyből kiemelkedő fontosságú a munkalehetőségek szűkösége.

Tótkomlós állandó lakosainak száma 2024. január 1-től az alábbiak szerint alakult:

Év (I. 1.)	Állandó lakosok száma (fő)
2024	5.652
2025	5.577
2026	5.493

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az állandó lakosság száma korcsoportonkénti bontásban 2024 - 2026. január 1-ei adatok szerint:

Év (I.1)	Lakos (fő)	18 év alattiak (fő)	18 év alattiak aránya a teljes népességhez (%)	19-60 év közöttiek (fő)	19-60 év közöttiek aránya a teljes népességhez (%)	61 év felettiak (fő)	61 év felettiak aránya a teljes népességhez (%)
2024	5.652	942	16,66	3.209	56,77	1.501	26,56
2025	5.577	916	16,42	3.166	56,77	1.495	26,81
2026	5.493	882	16,06	3.089	56,24	1.522	27,70

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázatból jól kivehető településünk állandó lakosságának csökkenése, a 2026. januári adatok alapján 84 fővel csökkent a lakosok száma az előző évhez képest.

A korcsoportos megoszlást vizsgálva megfigyelhető, hogy a fiatal korosztály utánpótlása mérséklődik, ami hosszabb távon tovább gyorsíthatja a népességcsökkenést. Ugyanakkor az elvándorlás is befolyásolhatja, hogy a tanulmányaikat befejező fiatalok szakmai képesítésük megszerzését követően nem találnak képzettségüknek megfelelő munkát településünkön. Ők jellemzően már középiskolai tanulmányaik ideje alatt a várostól távol tanulnak, felsőoktatási intézménybe pedig még messzebb kényszerülnek eljárni és tanulmányaik végeztével kevesen térnek vissza szülővárosukba.

A 19–60 év közötti, gazdaságilag aktív népesség létszáma szintén csökkenő tendenciát mutat, ez pedig munkaerőpiaci szempontból kedvezőtlen lehet.

Születések és halálozások száma

Év	2023	2024	2025
Születés	40	42	20
Halálozás	85	95	88

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2024-ben az előző év adatait figyelembe véve a születések száma kissé emelkedett, ez volt az elmúlt 3 év legmagasabb mutatója. 2025-ben 52,38 %-kal kevesebb a születések száma, mint a 2024-ben.

Összességében a település demográfiai helyzetét a népesség csökkenése és az előregedés kettős folyamata jellemzi. A fiatalok arányának csökkenése és az idősek arányának növekedése hosszú távon kihívásokat jelenthet a helyi gazdaság, a munkaerőpiac, valamint a szociális és egészségügyi ellátórendszer számára.

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. a gyermeki jogok között elsőként említi azt, hogy a gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéséhez. A gyermeki jogokat védeni kell, mely minden olyan természetes és jogi személy kötelezettsége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A törvény kimondja továbbá azt is, hogy a gyermeket kizárólag anyagi okból fennálló veszélyeztetettség miatt nem szabad családjától elválasztani. A nehéz anyagi körülmények között élő gyermekek, családok védelmét a korábban írtaknak megfelelően a következő pénzbeli, illetve természetbeni ellátások biztosították a beszámolási időszakban: rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, a családban nevelkedő gyermekre tekintettel a család létfenntartási problémája vagy rendkívüli élethelyzetbe kerülése okán a rendkívüli települési támogatás, a gyermekétkeztetés.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek, meghatározott feltételek teljesülése esetén a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) pénzbeli támogatásnak,
- c) a Gyvt.-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A Gyvt. meghatározza azokat a jövedelmi, vagyoni feltételeket, melyek megléte esetén a gyámhatóság – jelen esetben a jegyző – egy év időtartamra, de legfeljebb 25. életévének betöltéséig megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát.

A gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladhatja meg

- a) a szociális vetítési alap összegének (28.500,- Ft) 245%-át, ha
 - aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,
 - ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy
 - ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a jogszabályban megállapított feltételeknek;
- b) a szociális vetítési alap összegének 225%-át az a) pont alá nem tartozó esetben, feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a Gyvt.-ben meghatározott értéket.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
 - b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel
- alapösszegű támogatást folyósít.*

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel *emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.*

A támogatás esetenkénti összegét az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvényben határozza meg. Az alapösszegű támogatás 6.000,- Ft/gyermek, az emelt összegű támogatás 6.500,- Ft/gyermek volt 2025-ben is, a támogatás összege évek óta változatlan.

Az alábbi táblázatban a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény 2023-2025. évi adatai hasonlíthatók össze:

	2023	2024	2025
Támogatott gyermekek száma	128fő	106 fő	95 fő
- ebből nagykorú (tanuló)	4 fő	2 fő	5 fő
Megállapított kérelmek száma	57 család	48 család	47 család
- ebből egyedül álló (gyermekét egyedül nevelő) kérelmező	32 szülő	28 szülő	27 szülő
Elutasított kérelmek száma	3	1	0
Pénzbeli támogatás összege (Ft)	1.762.000,-	1.414.000,-	1.178.000,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2025-ben 5 alkalommal került megszüntetésre rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság a család jövedelmi viszonyainak változása okán, elutasító döntés nem született rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítása iránti kérelem vonatkozásában.

Továbbra is gyakori, hogy az egyedülálló szülő jellemzően a gyermek(ek) után járó ellátások, támogatások összegéből tartja fenn a családot, illetve az elvált szülők esetében a tartásdíjra kötelezett szülő nem, vagy alkalmasszerűen fizet tartásdíjat gyermeke(i) után.

Az elmúlt 3 év adatait összevetve a támogatottak létszáma csökkenést mutat, a gyermekek után járó adókedvezmény, a minimálbér, garantált bérminimum emelkedése miatt több családban az egy főre jutó jövedelem összege meghaladja a vonatkozó jogszabályban megállapított összeghatárt.

Az egy főre jutó jövedelem megoszlása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családoknál (a szociális vetítési alap összege: 28.500,- Ft):

Időszak	14.250,- Ft alatt	Összeg/fő	
		14.250,- 28.500,- Ft között	28.500,- Ft felett
2023	3 család	35 család	19 család

Időszak	28.500,- Ft alatt	Összeg/fő			
		2024. 06. 30-ig		2024. 07. 01-től	
		28.500,- Ft 47.025,- Ft között	47.025,- Ft 51.300,- Ft között	64.125,- alatt	69.825,- alatt
2024	24 család	15 család	2 család	6 család	1 család
2025	17 család		29 család		1 család

Forrás: Helyi adatgyűjtés

17 családban az egy főre jutó nettó jövedelem 2025-ben sem érte el a szociális vetítési alap összegét. Ezeknél a családoknál jellemzően a szülők egyike, vagy nem egy esetben egyik szülő sem rendelkezik munkahellyel és a gyermek(ek) utáni ellátások, támogatások összegéből és alkalmi munkából élnek, illetve gyermekét egyedül nevelő szülő a kérelmező.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők életkor szerinti megoszlása:

Életkor	0-6 éves	7-14 éves	15-17 éves	18-25 éves	Összesen
2023	24 gyermek	67 gyermek	33 gyermek	4 tanuló	128 gyermek
2024	26 gyermek	58 gyermek	20 gyermek	2 tanuló	106 gyermek
2025	21 gyermek	60 gyermek	14 gyermek	-	95 gyermek

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Hátrányos helyzet, illetve halmozottan hátrányos helyzet megállapítása:

A hátrányos illetve a halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása szorosan kapcsolódik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény intézményéhez, a kedvezmény megállapításához és felülvizsgálatához készült nyomtatvány B) lapján kérheti a törvényes képviselő a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítását.

A jegyzői gyámhatóság a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg - külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását, ha a feltételek fennállnak.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában

szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a fenti körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény alapján a nyolcadik évfolyam sikeres elvégzéséről kiállított bizonyítvány - iskolatípustól függetlenül - alapfokú iskolai végzettséget tanúsít.

A Tótkomlóson élő hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma:

Adatok	2023	2024	2025
Hátrányos helyzetű gyermekek	8 fő	3 fő	3 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	62 fő	52 fő	41 fő

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Tótkomlóson élő hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek életkor szerinti megoszlása 2025-ben:

Életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 éves vagy idősebb	Összesen
Hátrányos helyzetű gyermekek	-	1 fő	2 fő			3 fő
Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek	1 fő	3 fő	29 fő	8 fő	-	41 fő
Összesen	1 fő	4 fő	31 fő	8 fő	-	44 fő

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeket különböző kedvezmények, (pl. ingyenes intézményi gyermekétkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés) juttatások, pályázati lehetőségek illethetik meg.

A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások:

A Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatások nyújtására az önkormányzatnak viszonylag kevés lehetősége van.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 45. § (3)-(5) bekezdései értelmében:

„(3) A képviselő-testület a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére rendkívüli települési támogatást köteles nyújtani.

(4) Rendkívüli települési támogatásban elsősorban azokat a személyeket indokolt részesíteni, akik önmaguk, illetve családjuk létfenntartásáról más módon nem tudnak gondoskodni vagy alkalmanként jelentkező többletkiadások - így különösen betegséghez, halálesethez, elemi kár elhárításához, a válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartásához, iskoláztatáshoz, a gyermek fogadásának előkészítéséhez, a nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásához, a gyermek családba való visszakerülésének elősegítéséhez kapcsolódó kiadások - vagy a gyermek hátrányos helyzete miatt anyagi segítségre szorulnak.

(5) A rendkívüli települési támogatás kérelemre és hivatalból - különösen nevelési-oktatási intézmény, gyámhatóság vagy más családvédelemmel foglalkozó intézmény, illetve természetes személy vagy a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó társadalmi szervezet kezdeményezésére - is megállapítható.

Tótkomlós Város Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2023. (III.31.) önkormányzati rendelete határozza meg a települési pénzbeli és természetbeni ellátások megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait.

2023-2025. évben a családban nevelkedő kiskorú gyermekekre tekintettel rendkívüli települési támogatásban részesült kérelmezők:

Adatok	2023	2024	2025
Támogatottak (családok) száma:	29 család	18 család	13 család
- ebből egy alkalommal	21 család	13 család	5 család
- két alkalommal	4 család	3 család	3 család
- három, vagy több alkalommal	4 család	2 család	5 család
Támogatás összege (Ft)	622.000,-	342.500,-	287.500,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A családban nevelkedő kiskorú gyermekekre tekintettel benyújtott rendkívüli települési támogatás iránti kérelem 2025-ben nem került elutasításra.

A támogatás pénzbeli és természetbeni lehet. Természetben nyújtott támogatás egyik formája az élelmiszersomag, mely a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ közreműködésével és segítségével kerül összeállításra. 2025-ben a családban nevelkedő gyermekekre tekintettel 15 csomag került kiosztásra.

Természetbeni támogatásként jelenik meg a gyermekek részére biztosított gyógyszer is, ezen esetekben a gyógyszerterárral egyeztetve még a kérelem napján megkapják a segítséget. A családban nevelkedő gyermek, fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel 2025-ben 9 alkalommal kaptak természetbeni gyógyszer-támogatást.

A beszámolási időszakban az egyszeri tüzelőanyag támogatás megállapításáról szóló 100 bizottsági határozatból 42 olyan család számára állapította meg a támogatást a Szociális Bizottság, ahol kiskorú gyermeket nevelnek. A támogatás 10.000.- Ft-os összegét rezsiköltség befizetésére, tüzelőanyag vásárlására fordíthatták a kérelmezők.

Gyermekétkeztetés:

A Gyvt. értelmében az alábbi rendelkezések vonatkoznak a gyermekétkeztetésre.

„18. § (1a) A települési önkormányzat vagy a fenntartó az e törvényben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést.”

Gyermekétkeztetés

„21. § (1) Természetbeni ellátásként a gyermek életkorának megfelelő gyermekétkeztetést kell biztosítani a gyermeket gondozó szülő, törvényes képviselő vagy nevelésbe vett gyermek esetén a gyermek ellátását biztosító nevelőszülő, gyermekotthon vezetője, illetve az Szt. hatálya alá tartozó ápolást, gondozást nyújtó intézmény vezetője kérelmére

a) a bölcsődében, mini bölcsődében,

b) az óvodában,

c) a nyári napközis otthonban,

d) az általános és középiskolai kollégiumban, az itt szervezett externátusi ellátásban,

e) az általános iskolai és - ha önkormányzati rendelet kivételével jogszabály másképpen nem rendelkezik - a közép fokú iskolai menzai ellátás keretében,

f) a fogyatékos gyermekek, tanulók nevelését, oktatását ellátó intézményben és a fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében [az a)-f) pontban foglaltak a továbbiakban együtt: intézményi gyermekétkeztetés],

g) a 21/C. §-ban foglaltak szerint a bölcsőde és az óvoda zárva tartása, valamint az iskolában az Nktv. 30. § (1) bekezdése szerinti nyári szünet és az Nktv. 30. § (4) bekezdése szerinti tanítási szünetek időtartama alatt (a továbbiakban együtt: szünidei gyermekétkeztetés).

(2) Az intézményi és a szünidei gyermekétkeztetés biztosítására kötelezett önkormányzat e feladatának ellátásához a közigazgatási területén kívülről érkező gyermek, tanuló lakóhelye szerinti önkormányzattól hozzájárulást kérhet.”

Intézményi gyermekétkeztetés

„21/A. § (1) Ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézményben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon a reggeli főétkezést, a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,

b) a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, valamint az iskolai tanítási napokon az óvodában és a nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben a déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést kell biztosítani.

(2) Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

(3) Az (1) bekezdés szerinti gyermekétkeztetést biztosítja

a) a települési önkormányzat

aa) az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében és óvodában, továbbá

- ab) a közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum (e § alkalmazásában a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) által fenntartott nem bentlakásos nevelési-oktatási intézményben,*
- b) az egyházi és a nem állami fenntartó az általa fenntartott nem bentlakásos intézményben,*
- c) a fenntartó az egyéb állami fenntartású nem bentlakásos intézményben.”*

Ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés

„21/B. § (1) Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül.

(2) Az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50 %-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.”

Szünidei gyermekétkeztetés

„21/C. § (1) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztést

a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és

b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

(2) A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben

a) a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,

b) az a) pont alá nem tartozó gyermekek számára

ba) a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,

bb) az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. "

Az óvodába és az iskolába az önkormányzattal szerződött vállalkozás, a Prizma-Junior Közétkeztetési Zrt. szállítja az ételt, a bölcsőde esetében az étel elkészítése helyben történt. A diétára szoruló, a különböző ételérzékenységekben szenvedő gyermekek ellátása mind a vásárolt étkeztetés, mind a helyben készített ételek esetében megoldott.

A térítési díjakat minden évben a képviselő-testület állapítja meg márciusi soros ülésén. A térítési díj napi összege a nyersanyagköltség napi összegének ÁFA-val növelt összege.

A térítési díjak 2025. március 31-ig / 2025. április 1-től

Korcsoport	Ellátás	Nyersanyagköltség Ft/nap
Bölcsőde 20 hetes – 3 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	590,- / 590,-
Óvoda 3 – 6 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	608,- / 608,-
Általános iskola napközi 6 – 14 éves	tízórai, ebéd, uzsonna	767,- / 767,-
Általános iskola menza 6 – 14 éves	ebéd	504,- / 504,-
Gimnáziumi menza 14 – 18 éves	ebéd	594,- / 594,-

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A gyermekétkeztetésben (napköziben és menzán) részt vevők létszáma és az általuk fizetett térítési díjak megoszlása 2025-ben

Intézmény	Térítésmentes (fő)	50 %-ot fizet (fő)	100 %-ot fizet (fő)	Összesen (fő)
Bölcsőde	46 (ebből gondozási díjat fizet: 29 fő)	-	10	56
Ligeti Óvoda	34	-	10	44
Jankó János Általános Iskola és Gimnázium	52	76	61	185

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére, a szülő, törvényes képviselő kérelmére - a szünidő munkanapjain - szünidei gyermekétkeztetés keretében a déli meleg főétkezést kell biztosítani. Az érintett családokat levélben kiértésítette az Igazgatási Osztály a kérelem nyomtatvánnyal együtt, valamint a helyben szokásos módon is meghirdette a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségét. A szünidei gyermekétkeztetés lebonyolítását az Orosházi Kistérség Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat végezte.

Szünidei gyermekétkeztetésben résztvevők száma

Szünidő	Gyermekek száma		
	2023	2024	2025
Tavaszi szünet	24	28	22
Nyári szünet (legalább 43 munkanap)	41	33	22
Őszi szünet	33	27	17
Téli szünet	36	28	21

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az elmúlt évek tapasztalata szerint a kiértésített családok 50 %-a veszi igénybe ezt a támogatási formát.

Családvédelmi koordináció

2020. január hónaptól jegyzői gyámhatósági feladat a családvédelmi koordináció.

A családvédelmi koordináció az alábbi ügyintézési tevékenységeket foglalja magában:

- kérelemre:
 - az ügyfél meghallgatása, jegyzőkönyv készítése, a bántalmazott tájékoztatása az erőszak miatt alkalmazható intézkedésekről, jogosultságokról, a védelmet nyújtó szociális hálóról, büntető- vagy szabálysértési eljárás indításáról
 - jogi, egészségügyi, pszichológiai és mentálhigiénés segítség szerzése, az érintettek értesítése az erőszak kapcsán (intézmény, háziorvos stb.), személyes adatok kezelése,
 - tájékoztatás az erőszak megelőzése vagy megszakítása érdekében arról, hogy hová fordulhat megfelelő segítségért.
- a bántalmazó tájékoztatása az erőszak folytatásának következményeiről
- az ügyben érintett szervek, szociális hálózat tájékoztatása az esetről, az erőszak megelőzése, vagy megszakítása érdekében.

2025-ben intézkedés 2 alkalommal történt, mindkét esetben jegyzőkönyvek felvételére került sor. Az egyik ügyben megkerestük az érintett intézményeket is (védőnői szolgálat, háziorvosi szolgálat, Jankó János Általános Iskola és Gimnázium, Ligeti Óvoda, Tótkomlói Rendőrőrs, Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat) a szükséges intézkedések megtétele érdekében, egyben kértük – amennyiben a felek igénylik - az erőszak megelőzése, vagy megszakítása érdekében adják meg a szükséges szakmai segítséget.

A gyermekvédelmi feladatok ellátásának személyi és tárgyi feltételei a Tótkomlói Polgármesteri Hivatalban

A hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet fennállásának, valamint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításával, a családvédelmi koordinációval kapcsolatos ügyintézői feladatokat Bedőné Skoda Ilona igazgatási ügyintéző végzi. Ugyancsak az Igazgatási Osztály ügyintézője segíti Tótkomlós Város Önkormányzata Képviselő-testületének Szociális Bizottsága munkáját az átruházott hatáskörben elbírálendő rendkívüli települési támogatás iránti kérelmek ügyében.

Az ügyintéző a Tótkomlói Polgármesteri Hivatal „A” épületében önálló irodában dolgozik, ahol biztosított a saját interneteléréssel rendelkező számítógép, nyomtató, telefon, fénymásoló és szkennelő használata.

Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

Gyermekjóléti szolgáltatás:

A gyermekjóléti szolgálat feladatait az Orosházi Kistérség Többcélú Társulása által fenntartott Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat látja el. A gyermekjóléti szolgáltatás nyújtása Tótkomlóson a beszámolási időszakban két családgondozóval valósult meg. A két családsegítő munkatárs, és az egy fő esetmenedzser irodája – összesen három - és az ügyfelek részére nyitva álló helyiség a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ Tótkomlós, Pósa utca 2. szám alatti székhelyén található. Itt tartózkodik havonta egy alkalommal a gyermekpszichológus és a szociális diagnózis elkészítésének idejére az ezzel foglalkozó esetmenedzser is. A helyiségeket az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat munkatársai ingyenesen használják. Az óvodai és iskolai szociális segítő helyileg az érintett nevelési-oktatási intézmények épületében látja el feladatát.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai által készített, a 2025. évben végzett munkájukról szóló beszámolót változtatás nélkül csatoljuk.

Gyermekek napközbeni ellátása:

Tótkomlós Város Önkormányzata a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ önálló szakmai egységeként bölcsődét tart fenn a Tótkomlós, Zamenhof utca 2/A. szám alatt. A bölcsőde 40 férőhellyel napos bölcsődeként működik, nyitvatartási ideje 06.00 órától 17.00 óráig tart. A bölcsőde az év minden munkanapján nyitva állt, időszakos szünet nem volt.

A bölcsőde 20 hetes kortól 3 éves korig fogad gyermekeket. Ha a gyermek nevelési év közben tölti a három évet, akkor a nevelési év végéig (augusztus 31.) veheti igénybe a bölcsődei ellátást.

2025-ben az intézményben 1 fő bölcsődevezető, 8 fő szakképzett kisgyermeknevelő, 2 fő szakképzett szakácsnő, 2 fő dajka dolgozott. Minden dolgozó rendelkezik a jogszabályban előírt képesítési feltételekkel, a dolgozók a feladatokat váltott műszakban, összehangoltan, egymás munkáját segítve teljesítik.

A bölcsődébe a felvétel egész évben folyamatos. A bölcsőde kihasználtsága az elmúlt évben 100%-os volt. 2025. december 31-én a gyermeklétszám 35 fő volt, 2025. január 31. napján a bölcsődében gondozottak száma: 40 gyermek. 2025 évben egy fő SNI-s gyermek volt. Sürgős és indokolt esetben a bölcsőde alkalmazkodik a felmerült igényekhez (azonnali munkalehetőség, szociális rászorultság, védőnői, orvosi javaslat, veszélyeztetettség stb.). Az intézmény 2025-ben is 4 kialakított gyermekcsoporttal működött.

A bölcsőde működéséről átfogó tájékoztatást a Tótkomlói Szociális Szolgáltató Központ tevékenységéről szóló beszámoló tartalmazza.

A településen családi napközi és házi gyermekfelügyelet nem működik.

A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatai

A Békés Vármegyei Kormányhivatal, mint működést engedélyező hatóság a vonatkozó jogszabály alapján, kétévenkénti hivatalból megindítandó hatósági ellenőrzést végzett (iratbekérés, helyszíni szemle, illetékes szakhatóságok megkeresése) 2025-ben a bölcsőde tekintetében. Az ellenőrzés során feltárt hiányosságok igazoltan megszüntetésre kerültek, melynek eredményeképp eljárás folytatására okot adó körülmény nem áll fenn.

A gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A bűnmegelőzés szervezetrendszerének (rendőri szervek, polgárőrség, polgármesteri hivatal, oktatási intézmények, ifjúsági és egyéb civil szervezetek, gyermekjóléti szolgálat) feladatai között kiemelt helyen szerepel az, hogy az oktatási intézményekben hatékony felvilágosító és ismeretterjesztő tevékenységet kell folytatni a bűnelkövetéstől való visszatartás motivációinak kialakítása, a bűnelkövetővé válás irányába ható magatartási formák visszafogása, megszüntetése, a törvénytisztelő magatartási formák kialakítása, az áldozattá válás elkerülése érdekében.

Az Orosházi Rendőrkapitányság a mellékelt tájékoztató alapján szolgáltatott adatot a gyermek- és fiatalok által illetékességi területén elkövetett szabálysértésekről, illetve bűncselekményekről, mely jelen beszámoló részét képezi.

A rendőrséggel az együttműködésünk továbbra is jó, kiemelten segítjük egymás munkáját, emellett rendszeres tájékoztató, felvilágosító előadásokat tartanak a közoktatási intézményekben a közlekedésbiztonságról, az internethasználat veszélyeiről is.

A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Tótkomlóson a civil szervezetek jelentős számban, szerteágazó területeken tevékenykednek, így a lakosság nagy részét - többek között a gyerekeket is – eléri.

Az érdeklődő gyerekek a civil szervezetek által kínált számos szabadidős tevékenység közül választhatnak, megtaláljuk kínálatukban a sportot (úszás, futball, asztalitenisz,

galambászat, horgászat), a természetismeretet, a művészeteket (tánc, zene), a hagyományörzést.

Az önkormányzat és intézményei kapcsolata a civil szervezetekkel jó, ami nemcsak anyagi támogatás nyújtása formájában jelenik meg, de számos alkalommal közös programok, a fiatalok hasznos időtöltésének szervezésében is megnyilvánul.

Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

Településünkön 2025-ben is cél volt a szociálisan rászoruló lakosság részére történő segítségnyújtás további lehetőségeinek felkutatása és megvalósítása.

A közösségi terek (multifunkciós tér, Erzsébet liget, Művelődési Központ és Könyvtár) fejlesztésével, programjaik bővítésével arra törekszünk, hogy a fiatal generáció minél tartalmasabban és hasznosabban tölthesse el szabadidejét.

A felújított Művelődési Központban és a szintén felújított, fejlesztett Erzsébet liget melletti KRESZ parkban a gyermekek, fiatalok hasznosan tölthetik szabadidejüket, megalapozhatják, bővíthetik a biztonságos közlekedés szabályait érintő tudásukat, tapasztalatukat, mindezt felnőtt felügyelete mellett.

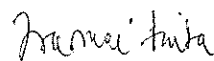
2023. évben Tótkomlós Város Önkormányzata új öt évre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programot fogadott el, amely a gyermekek helyzetének, esélyegyenlőségének felülvizsgálata során a problémák beazonosítása mellett aktualizálta, illetve a további öt évre vonatkozóan meghatározta a fejlesztési lehetőségeket. A gyermekvédelem területén is tapasztalható a program megvalósítása során végzett munka pozitív hatása. 2025. október 14-én az éves HEP Fórumon az aktuális problémák feltárára kerültek, a kétévenkénti felülvizsgálathoz szükséges anyagot a gyermekek esélyegyenlősége témakörben az érintett gyermekintézmények benyújtották, a felülvizsgálat szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételek a HEP Intézkedési Tervébe beépültek, ezt követően Tótkomlós Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Program Felülvizsgálatát (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 155/2025. (X.29.) számú határozatával elfogadta.

Záró gondolatok

A beszámolóban igyekeztünk bemutatni a jogszabályban meghatározott szempontok mentén a gyermekjóléti és gyermekvédelmi terület mindennapos feladatait, eredményeit. Városunkban a gyermekvédelmi rendszerben részt vevő személyek és szervezetek, a jelzőrendszer tagjai évek óta felelősségteljes feladatot végeznek, munkájukat lelkiismeretesen, legjobb szakmai tudásuk szerint végzik és a közöttük kialakult jól működő kommunikációval igyekeznek hatékonyan segíteni egymást.

Közös cél, hogy a 2026-ban is eredményes és színvonalas munkát végezzenek a gyermekjóléti ellátások, gyermekvédelem terén.

Tótkomlós, 2026. április 20.

Zsarnai Anita
aljegyző

OROSHÁZI RENDŐRKAPITÁNYSÁG

T Á J É K O Z T A T Ó

a gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők számának az általuk elkövetett
bűncselekmények, szabálysértések számának,
a bűnelkövetés okainak bemutatása
2025. év vonatkozásában

Intézmény/ szervezet megnevezése, címe:

Orosházi Rendőrkapitányság, 5900, Orosháza, Szabadság tér 2.,

Telefonszáma: +36 411-344,

E-mail cím: oroshaza.rk.@bekes.police.hu

Kapcsolattartó neve, elérhetősége: Kis Rozália r. százados, +36 30 370-2319,
kisrozalia@bekes.police.hu

Helyzetfelméréshez kapcsolódó kérdések

Milyen esetekben jeleztek a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat/Központ felé, és milyen formában?

Probléma megnevezése	Formája (írásban, személyesen, telefonon)
apa rendzavarása	adatlap megküldésével
gyermek bántalmazása (pofon)	adatlap megküldésével
anya körözése	adatlap megküldésével
szülők veszekedése gyermek jelenlétében	adatlap megküldésével
apa agresszív viselkedése	adatlap megküldésével
apa eszméletlenül itta magát, a gyerekek egyedül voltak otthon	adatlap megküldésével
anya pszichiátriai kezelése	adatlap megküldésével

Cím: 5900 Orosháza, Szabadság tér 2.; 5901 Orosháza, Pf: 111.

Telefon: +36 (68) 411-344;

E-mail: oroshaza.rk.@bekes.police.hu KÉR azonosító: ORFK BEKES OH

lányok ittassága közterületen	adatlap megküldésével
csavargás	adatlap megküldésével
iskolai vita	adatlap megküldésével
bolti lopás szabálysértés	adatlap megküldésével
rongálás szabálysértés	adatlap megküldésével
csalás szabálysértés	adatlap megküldésével
valótlan bejelentés szabálysértés	adatlap megküldésével
csoportos garázdaság családon belüli felnőttek gyerekek jelenlétében	adatlap megküldésével
nagy nyilvánosság előtt elkövetett rágalmazás vétség	adatlap megküldésével
zaklatás vétség	adatlap megküldésével
garázdaság vétség	adatlap megküldésével
rongálás vétség	adatlap megküldésével
közúti baleset gondatlan okozása vétség	adatlap megküldésével
kábítószer birtoklás	adatlap megküldésével

- 22 esetben 45 fő fiatalkorú a környezetében élő felnőttek viselkedése miatt vált veszélyeztetetté,
- 4 esetben ittasság, csavargás és iskolai vita miatt vált veszélyeztetetté a fiatal,
- 25 esetben 32 fő fiatalkorú személy követett el szabálysértést vagy bűncselekményt,

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat/Központ, továbbá a fiatalkorúak lakhely szerinti Kormányhivatalok Járási Hivatala Hatósági és Gyámügyi Osztály felé kerültek az adatlapok megküldésre kerültek, **az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén 46 adatlap került megküldésre.**

Település	Adatlap /db	Fő
Orosháza	20	31
Tótkomlós	12	20
Békéssámszon	3	3
Kardosút	1	1
Gádosros	4	6
Nagyszénás	1	1
Pusztaföldvár	2	2
Csanádapáca	3	6

Bűncselekmények:

- zaklatás vétség,
- rágalmazás vétség,
- garázdaság vétség,
- rongálás vétség,
- közúti baleset gondatlan okozása,
- kábítószerbirtoklás,

Szabálysértések:

- bolti lopás,
- rongálás,
- csalás,
- valótlan bejelentés,

1. A gyermek és fiatalkorúak által elkövetett bűncselekmények és szabálysértések számának alakulása az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén

Bűncselekmények:

	Elkövetők	
	Gyermekek	Fiatalkorú
Bűncselekmények/ fő	0	11
- garázdaság	-	2
- zaklatás	-	1
- rágalmazás	-	2
- rongálás	-	4
- közúti baleset okozása	-	1
- kábítószer birtoklás	-	1

Bűncselekmény elkövetése miatt **2025. évben 11 fő fiatalkorú személy ellen indult büntetőeljárás bűncselekmény elkövetése miatt.**

A gyermekkor büntethetőséget kizáró ok, ezért a velük szemben indított eljárások megszüntetésre kerültek. A gyámhatóság felé a cselekmények elkövetéséről adatlap megküldésével jelzéssel éltünk.

Bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja esetén a fiatalkorúval szemben a nyomozást a fiatalkorúakra vonatkozó speciális szabályok megtartása mellett - pl. törvényes képviselő és védő részvétele a teljes eljárás tartama alatt, környezettanulmány és iskolai jellemzés kötelező beszerzése, stb. - kell lefolytatni.

Bűncselekmény esetén a bíróság a fiatalkorúval szemben büntetést is kiszabhat és intézkedést is alkalmazhat.

Szabálysértések:

Szabálysértés elkövetése miatt az elmúlt évben hatóságunk összesen 13 fő fiatalkorú személy ellen indított eljárást. Gyermekkorú személy ellen nem indult eljárás.

Év	Fiatalkorú (fő)	Okok:
2025	13	lopás (7), rongálás (4), csalás (1), valótlan bejelentés (1),
2024	20	lopás (8), engedély nélküli vezetés (8), csalás (1), garázdaság (1), valótlan bejelentés (1), rendzavarás (1)

A fiatalkorúak által elkövetett szabálysértéseket tekintve megállapítható, hogy számuk az elmúlt évhez képest 7 esettel csökkent.

Az Orosházi Rendőrkapitányság illetékességi területén a gyermek- és fiatalkorúak által elkövetett szabálysértések, illetve bűncselekmények száma az országos átlagnál évek óta lényegesen alacsonyabb.

Tankötelezettség megszegése szabálysértés:

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 247. § (1) bekezdés c) pontja szerint minősülő, az óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség és **a tankötelezettség megszegése szabálysértés** elkövetése miatt az Orosházi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatóságán **2025 évben 21 szabálysértési eljárás indult.**

Óvodai nevelésben való részvételi kötelezettség megszegése miatti nem indult eljárás.

1	Általános iskolai tankötelezettség megszegése	15 fő/ esetben 1.115 óra
2	Szakközépiskolai tankötelezettség megszegése	6 fő/ esetben 372 óra

Jelenleg 1 fő középiskolai tanulóval szemben az eljárás folyamatban van, az eljárás megszüntetésre került 8 fő tanulóval szemben.

2. Jellemző problémák és azok gyakorisága a gyermekkorúak körében

A gyermekkorú személyek által történt bűncselekmények elkövetése miatt nem indult eljárás során általánosságban elmondható, hogy a gyermekkorúak jogsértéseire a kisebb súlyú, sok esetben „gyerekcsínynek” induló olyan cselekmények jellemzőek, amelyek jogsértő voltaival életkoruknál fogva nincsenek tisztában, vagy nem mérik fel eléggé tetteik lehetséges következményeit.

A 14. életévüket még be nem töltött fiatalok a büntető- és a szabálysértési jog szerint is gyermekkorúnak minősülnek és így főszabályként velük szemben büntethetőséget kizáró ok áll fenn. E főszabály alóli kivételként az új Büntetőtörvénykönyv (2012. évi C. törvény) 2013. július 1-jei hatályba lépése 5 bűncselekménytípus elkövetése esetén büntethetővé tette a 12. életévüket betöltött, de egyébként még gyermekkorú személyeket is.

A törvény 16. §-a tételesen felsorolja ezeket a bűncselekményeket: az emberölés és annak minősített esetei, az erős felindulásban elkövetett emberölés, az életveszélyt okozó testi sértés és a halált okozó testi sértés, a rablás és a kifosztás.

Ezek elkövetése esetén a tizenkettedik életévét már betöltött, de a tizennegyedik életévüket be nem töltött gyermekkorúak is büntethetővé válnak, ha a tettes az elkövetés idején rendelkezett a cselekménye következményeinek felismeréséhez szükséges belátási képességgel.

Szabálysértés esetében a gyermekkor mindig büntethetőséget kizáró ok. gyermekkorúval szemben szabálysértés elkövetése miatt nem szabható ki helyszíni bírság és szabálysértési bírság sem.

3. Jellemző problémák és gyakorisága a fiatalkorúak körében

Az elmúlt évek tapasztalatai alapján a fiatalkorúak - *azaz a 14. és 18. életév közötti fiatalok* - esetében szinte bármilyen bűncselekmény, vagy szabálysértés elkövetésével lehet találkozni.

A felnőttkor küszöbén álló fiatalok esetleges elkövetővé válása elsősorban attól a környezettől (család, baráti kör, iskola, stb.) függ, amelyben élnek, és amelynek körülményeit, szokásait, magatartását, erkölcsi normáit példaként látják a mindennapjaikban.

Ha ez a környezet, vagy annak egyes elemei valamilyen okból problémásak, akkor nagy az esély arra, hogy a fiatalkorú a társadalmi normák és elvárások ellenére deviáns magatartásformákat választhat magának. Ez könnyen vezethet a törvényekkel való szembe kerüléshez, sőt bűnelkövetéshez.

A fiatalkorúval szemben szabálysértés elkövetése esetén a hatóság csak feljelentéssel élhet, bírság csak akkor szabható ki, ha önálló keresettel rendelkezik.

Mindkét korosztály esetében a kortárs kapcsolatok gyengülnek, a kommunikációjuk többségében az online térben zajlik. A gyerekek magányosak, a mesterséges intelligenciával beszélgetnek.

Ha nincs, vagy nem megfelelő a szülői gondoskodás, odafigyelés, nincs baráti társaság, barátnő, a fiatal egyedül érzi magát, akkor nincs aki jelezne probléma esetén.

Ha a családon belül nincsenek szabályok, nincsenek határok megszabva, kijelölve, addig megy el a fiatal, ameddig csak lehet. Azt is tapasztalja, hogy az internettel kitérültek a határok, illetve nincsenek határok, mindent be lehet szerezni, meg lehet venni.

A tetteik következményével nincsenek tisztában.

4. A hozzátartozók közötti erőszak, bántalmazások előfordulása

A hozzátartozók közötti erőszak kezelésével összefüggő rendőrségi feladatok végrehajtásáról szóló 2/2018. (I. 25.) ORFK utasítás (továbbiakban: Utasítás) szabályozza a hozzátartozók közötti erőszak fogalmkörébe tartozó bűncselekmények esetén végrehajtandó rendőri eljárásrendet.

Az e körbe tartozó személy elleni cselekmények miatti bejelentéseket minden esetben kiemelten kezeltük és haladéktalanul megtettük a szükséges intézkedéseket.

A konfliktusok kialakulásának legjellemzőbb okai az ittasság, a nem megfelelő anyagi körülmények, szerelemfáltás, gyermek elhelyezése körüli viták, házas- és élettársi kapcsolat megromlása, illetve a gyermek láthatás be nem tartásával kapcsolatos szabályok megsértése.

Tényleges jogsértés észlelése esetén minden esetben intézkedtünk a jogellenes állapot megszakítására, a felek indulatainak lecsillapítására, majd felhívtuk a figyelmet a társadalmi együttélés szabályainak betartására, a további jogsértés megelőzésére, illetve tájékoztattuk az érintetteket a rendelkezésre álló jogérvényesítési lehetőségekről is.

A tudomásunkra jutott információkról haladéktalanul jelzéssel éltünk (rövid úton, szóban, illetve adatlap megküldésével) a családsegítő, gyermekvédelmi, és gyermekjóléti szolgálatok felé. Szolgálatellátás során rendszeresen kapcsolatot tartottunk a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat munkatársaival, mint a jelzőrendszer része.

Az elkövetőket vizsgálva megállapítható, hogy elsősorban férfiak követik el a hozzátartozók közötti erőszak körébe tartozó bűncselekményeket, azonban esetenként női elkövetőket is regisztráltunk. A férfiak főként a testi sértéseket, míg nők a kiskorú veszélyeztetése bűncselekményekben érintettek elkövetőként:

A bejelentéseket követő intézkedések tapasztalatai alapján megállapítható, hogy többségében a bejelentő már a helyszínen sem kíván magánindítvánnyal élni a bántalmazóval szemben, megelégednek azzal, hogy a rendőr figyelmezteti az erőszakoskodó felet.

A hozzátartozók közötti erőszak helyszínén rögzített tényeket, adatokat minden esetben megküldtük a családsegítő szolgálatnak.

Az Orosházi Rendőrkapitányság 2025. évben 2 esetben hozott olyan ideiglenes megelőző távoltartásról szóló határozatot.

Szükséges esetben kérjük a civilszervezetek, gyámügyi szervezetek, családsegítő szolgálatok segítségét

5. A kábítószer terjesztésével, fogyasztásával kapcsolatos adatok, tapasztalatok

A vizsgált időszakban - a korábbi évek tapasztalataitól eltérően - az ún. hagyományos, klasszikus eredetű szerek fogyasztása vált ismertté. Ezek közül a marihuána és az ún. „kristály” fogyasztása dominál.

A klasszikus szerek ismételt térnyerésével a pszichoaktív szerek használatának visszaesése figyelhető meg.

A visszaesés okaként értékelhető, hogy a fogyasztók egyre jobban felismerik a „designer” drogok előállításának kiismerhetetlen módját, a hatásmechanizmus ismeretlensége miatti nagyfokú veszélyességet. Ebben szerepe van a felvilágosító, drogprevenciós munkának is.

Az elkövetői adatokat vizsgálva megállapítható, hogy **2025. évben** is több felnőtt korú személlyel szemben, továbbá **1 esetben fiatalkorú** személyek ellen indítottunk kábítószer birtoklás gyanúja miatt eljárást.

Az Orosházi Rendőrkapitányág illetékességi területén kábítószerrel kapcsolatos kereskedelmi tevékenység miatt 2 esetben indult eljárás.

Az eljárás alá vont személyek - amennyiben a törvényi feltételek fennállnak - tájékoztatást kapnak az elterelés lehetőségéről és a megelőző-felvilágosító tanácsadásról, melyet önként vállalhatnak és vállalnak is.

Drogfogyasztással összefüggő haláleset területünkön 2025. évben sem történt.

6. Bűnmegelőzésben, prevenciós munkában szerzett tapasztalatok

A DADA, az ELLEN-SZER, az IBT, az SzCsRP és az OVI-ZSARU Program

6/1. DADA program

A 2025/2026. tanévtől az Orosházán az Eötvös József Katolikus Általános Iskola és Óvoda 4. és 8. osztályaiban (2-2 osztály) és az Orosházi Táncsics Mihály Gimnázium Szakgimnázium és Kollégium nyolc osztályos gimnázium 7. és 8. osztályában (2 osztály) kezdődött a program két éves oktatása.

Az iskolai program oktatását Oszadszky Sándor r. ftzls. körzeti megbízott végzi.

6/2. ELLEN-SZER és IBT programok

Az ELLEN-SZER és IBT programok működtetése kapitányságunkon nem megoldott, mivel vizsgával rendelkező oktatóval nem rendelkezünk.

6/3. A drog prevencióss összekötő munkája (SzCsRP program)

„A szülők és a családok a rendőrség kiemelt partnerei a kábítószer-bűnözés megelőzésében” elnevezésű bűnmegelőzési program felelőse 2020. augusztus hónaptól **Kis Rozália r. szds.**

Az év folyamán bűnmegelőzési előadásokat, felvilágosító tájékoztatókat tartottunk 2025. március hónaptól a DELTA II. és szeptember hónaptól a Rendőrség drogmegelőzési programja (RedP) keretein belül a kábítószerekkel kapcsolatos bűncselekményekről, kiemelve a használat és kereskedelem következményeit.

A tájékoztatókkal több korosztályhoz is eljutottunk, így az általános és középiskolás tanulók továbbá szülők, pedagógusok, gyermekjóléti szakemberekhez is.

- Delta II	20 alkalom	1.166 fő,
- RedP	17 alkalommal	255 fő,

2025. október hónaptól a körzeti megbízottak, közösségi rendőrök is felkeresték területükön az oktatási intézményeket, hivatalokat és tájékoztatást adtak a kábítószerekkel kapcsolatos veszélyekről (9 alkalommal 107 fő).

„Az iskola rendőre” bűn- és baleset megelőzési program keretében az oktatási intézmények vezetői szükség esetén bűnmegelőzési, prevenciós tanórák, felvilágosító előadások megtartására érdekében az iskola rendőrökhöz kérhetnek segítséget és tapasztalatunk szerint élnek is a lehetőséggel.

A bűnmegelőzési programokon túl a gyermek- és fiatalkorú bűnözés megelőzése, illetve csökkentése érdekében folyamatosan együttműködtünk az illetékességi területünkön lévő önkormányzatokkal, a gyámhivatallal, a családsegítő szolgálatokkal és a hivatásos pártfogókkal, akik megfelelő partnerek a megelőzési feladatok jó színvonalú ellátásában.

6/4. Az OVI-ZSARU program

Az Ovi- Zsaru program a kapitányság illetékességi területén egyik óvodában sem működik.

7. Előfordult-e az év során krízishelyzet, amely ideiglenes hatályú elhelyezést vont maga után?

A 2025. év során az Orosházi Rendőrkapitányság közigazgatási területén nem történt krízishelyzet, amely ideiglenes hatályú elhelyezést vont volna maga után.

8. Kapott írásos visszajelzést az írásban megtett jelzésre a gyermekjóléti szolgálattól?

1. minden esetben,
2. majdnem minden esetben,
3. néha,
4. soha,

9. A gyermekjóléti szolgálat által összehívott esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon, szakmaközi megbeszéléseken részt vett?

1. igen, minden esetben, amikor kaptam meghívót,
2. legtöbbször igen,
3. néha,
4. soha,
5. nem kaptam meghívót ilyen megbeszélésre,

10. Vettek-e részt, s ha igen milyen formában 2025-ben a jelzőrendszer működésével/gyermekvédelemmel kapcsolatos szakmai összejövetelen pl. konferencia, továbbképzés, szakmaközi megbeszélés?

Igen, amennyiben meghívást kapunk, az Orosházi Rendőrkapitányság képviselőjében minden esetben Kis Rozália r. százados vett részt.

10. Mi a véleményük a jelzőrendszeri tagok együttműködéséről? Nem a gyermekjóléti szolgálat működéséről)

Megítélésünk szerint a jelzőrendszeri tagok együttműködésének színvonala megfelelő és eredményes.

11. Adottak-e az intézményükben egy bizalmas beszélgetés lebonyolításához a feltételek?

Igen, adottak a feltételek.

12. Rendelkezik-e az intézményük olyan információs felülettel, ahol a szülők/gyerekek értesülhetnek a gyermekvédelmi/ szociális intézmények elérhetőségéről, szolgáltatásairól?

Az Orosházi Rendőrkapitányság nem rendelkezik ilyen információs felülettel.

Orosháza, időbélyegző szerint

Tisztelettel:

**Dr. Nádasdi Tamás r. alezredes
kapitányságvezető**

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített

04050/284-14/2026.ált.

**Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti
Központja és Családsegítő Szolgálat**

**Tótkomlói Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatának és Család-és
Gyermekjóléti Központjának
2025. évről készített beszámolója**

Bevezetés

A család- és gyermekjóléti szolgáltatás az egyének, a gyermekek és családok szociális és mentálhigiénés problémáinak megelőzésére, a krízishelyzet megszüntetésére, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott segítségnyújtás.

A szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének fejlődését, a családban történő nevelkedésének elősegítését; a veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

Tótkomlóson a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat keretein belül működik.

1. Személyi és tárgyi feltételek

1.1. Személyi feltételek

Intézményvezető: Halustyik Éva

Család és Gyermekjóléti Szolgálat szakmai vezetője: dr. Fűziné Dimák Regina

A feladatokat 2 fő családsegítő munkatárs látta el:

- Karaszné Belán Márta - szakvizsgázott okleveles szociális munkás
- Belák-Zacsok Nikolett – okleveles szociális munkás

Család és Gyermekjóléti Központ szakmai vezetője: Kenyeres Anita

A feladatokat ellátta:

- esetmenedzser – Telekiné Balázs Henrietta gyermek és ifjúságvédelmi tanácsadó oklevéllel rendelkező óvodapedagógus

1 fő óvodai-iskolai segítő - Pál Katalin Zsuzsa okleveles szociális munkás

1 fő pszichológus – Virányi Barbara pszichológus (havi 1 alkalom/6 óra)

1 fő szociális diagnózis készítő esetmenedzser – Bánfiné Kőrösi Csilla teológus

Az intézmény dolgozói a 15/1998 (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről képesítési előírásainak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek.

1.2. Tárgyi feltételek

Székhelyünk: Tótkomlós, Pósa u. 2.

Telephelyünk 2 iroda helyiséggel, várakozó helyiséggel és bútorzattal rendelkezik.

A munkavégzéshez biztosított eszközök: 2 db laptop, 1 db nyomtató, 2 db flottás mobiltelefon és 2 db szolgálati kerékpár.

2. A Család - és gyermekjóléti szolgálat tevékenysége

Feladataink többek között:

- Gyermeki jogokról és a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról, a támogatásokhoz való hozzájutás feltételeiről tájékoztatást nyújtunk.
- Tanácsadást végzünk vagy megszervezzük az ezekhez való hozzájutást.
- Észlelő-és jelzőrendszert működtetünk.
- Szociális szolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz, különösen a családok átmeneti otthonában igénybe vehető ellátáshoz történő hozzájutásának szervezését biztosítjuk.
- Szabadidős programokat szervezünk.
- Felkérésre és saját hatáskörben környezettanulmányt készítünk.
- Családgondozást végzünk.
- Szociális és egyéb információs adatokat gyűjtünk.
- Pszichológiai, jogi és egyéb tanácsadást közvetítünk.
- Közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos programokat szervezünk: üdültetés, táboroztatás a működési területén élő lakosság számára.

3. Az észlelő-és jelzőrendszer működése

Veszélyeztetettséget észlelő-és jelző rendszert működtetünk, a veszélyeztetettséget előidéző okok feltárása, és ezek megoldására javaslatot készítünk.

A veszélyeztetés megszüntetése érdekében egészségügyi, szociális, valamint szükség esetén hatósági beavatkozást kezdeményezünk. Krízishelyzetekben és védelembe vétel előtt azonnali esetkonferenciát tartunk, ahol a család is jelen van.

Egyéb gyermekjóléti alapellátások önkéntes igénybevételét, és azt szükség esetén személyes közreműködéssel segítjük pl.: szociális alapszolgáltatások, egészségügyi ellátások, és pedagógiai szakszolgálat igénybevételét.

Évente 6 alkalommal szakmaközi megbeszélést tartunk, melyre a helyi iskolák és óvodák gyermekvédelmi felelőseit, a bölcsőde vezetőjét, a védőnői szolgálat munkatársait, a gyermekorvost, valamint a gyámhatósági előadót hívjuk meg.

2025-ben a következő időpontokban kerültek megszervezésre:

- 2025.február 04. A család és Gyermekjóléti Szolgálat által működtetett észlelő és jelzőrendszer folyamatairól, változásairól
- 2025. február 24. online előadás Digitális nevelés
- 2025. március 18. Iskolán belüli erőszak offline-online
- 2025. április 15. Krízis ellátó rendszer működése
- 2025.május 20. Rendőrségi eljárás kábítószeres, kábítószer hatású szerek és illegális pszichoaktív szerek fogyasztása esetén 14-18 év között
- 2025. november 25. Gyermekek társas kapcsolata a közoktatásban

Az Éves Szakmai Tanácskozásra 2025. február 4-én került sor.

Az észlelő-és jelzőrendszer által küldött jelzések száma:

Megnevezés	0-17 évesekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma	Nagykorú személyekkel kapcsolatosan megküldött jelzések száma
Egészségügyi szolgáltató	7	
Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatók	7	-
Kisgyermekek napközbeni ellátását nyújtók	-	-

Átmeneti gondozást biztosítók	-	-
Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-
Köznevelési intézmény	24	-
Rendőrség	3	-
Ügyészség, bíróság	1	-
Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-
Egyesület, alapítvány, egyházi jogi személy	-	-
Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezet		-
Állampolgár, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezet	1	-
Önkormányzat, jegyző		1
Foglalkoztatás-felügyeleti hatóság	-	-
Katasztrófavédelem	-	-
Közütemi szolgáltatók	-	-
Gyermekjogi/betegjogi/ellátottjogi képviseelő	-	-
Hivatásos gondnok	-	-
Javítóintézet	-	-
Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	1	
Állami fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-
Összesen	44	1
A jelzésekkel érintett személyek száma	43	1

4. A családsegítő és gyermekjóléti szolgálat tevékenysége a statisztikai adatok tükrében

Az alábbi táblázatok a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat 2025. évi statisztikai adatai alapján készültek. A táblázatokból látható a szolgálat ügyfélkörének szociális helyzete, valamint képet kaphatunk gazdasági aktivitásukról, és a leggyakrabban előforduló problémáikról.

4.1. Nem, kor szerinti megosztás

(minden klienst egyszer vettünk számba, függetlenül a megjelenések számától)

A szolgáltatás igénybevételének módja

Együttműködési megállapodás alapján vesz igénybe szolgáltatást	Nem, életkor	0- 2 éves	3-5 éves	6- 13 éves	14- 17 éves	18- 24 éves	25- 34 éves	35- 49 éves	50- 61 éves	62 éves és idősebb	Összesen
	Férfi	2	1	13	9	-	1	12	5	-	43
	Nő	3	6	13	13	3	10	20	2	-	70
	Összesen	5	7	26	22	3	11	32	7	-	113

Együttműködési megállapodás alapján, - jellemzően kiskorú gyermek érdekében - a családokat alapellátás keretében vagy védelembe vételi eljárást követően gondozzuk. A gondozott családok száma az elmúlt évben alapellátásban 37 volt.

A táblázat nem tartalmazza a hatósági intézkedésben érintett családgondozásokat. Védelembe vétel 12 családot érintett. Jellemzően családi kapcsolati konfliktusok, életviteli gondok, magatartási problémák, nem megfelelő szociális körülmények indokolják az együttműködést.

Intézményünkben az elmúlt év során több mint 224 fő volt az egyszeri ügyekben segítséget kérő ügyfél. Egy részük visszatérő kliens, folyamatosan igénybe veszik a segítségünket különböző ügyeik intézéséhez, tanácsainkat és tájékoztatásunkat kérik.

Egyszeri ügyintéзések során egészségkárosodás miatti kérelmek és fellebbeзések, valamint a nyugdíjak és nyugdíjszerű ellátások igénylése miatt keresnek fel. A családi és fogytékossági támogatások igénylése, a méltányosságból adható megyei szervek segélyei, a helyi

önkormányzati rendeletben nyújtható ellátások igénylése, a közüzemi szolgáltatókhoz intézett különböző bejelentések, kérelmek, NAV- hoz benyújtott kérelmek, nyilatkozatok megfogalmazása, TAJ és adókártya igénylése mindennapos az intézményünkben.

Néhány esetben bírósági keresetlevelek kitöltésében is segítjük ügyfeleinket, mert az ingyenes jogi tanácsadás keretében iratszerkesztés nem történik, az ügyfeleink nem tudják megfizetni ennek magánúton történő kitöltési díját, ezért hozzánk fordulnak.

Nem együttműködési megállapodás alapján	Nem, életkor	0- 2 éves	3-5 éves	6- 13 éves	14- 17 éves	18- 24 éves	25- 34 éves	35- 49 éves	50- 61 éves	62 éves és idősebb	Összesen
	Férfi	1	2	4	4	6	21	29	31	9	107
	Nő	3	-	6	3	9	29	36	35	18	139
	Összesen	4	2	10	7	15	50	65	66	27	246

4.2. Gazdasági aktivitás szerinti megosztás

A gondozásban lévő háztartásokra jellemző, hogy a kétszülős családokban az egyik felnőtt inaktív.

Gazdasági aktivitás	Fő
Foglalkoztatott	35
Munkanélküli	4
Inaktív	32
Eltartott 0-14 éves korú gyermek	42
Összesen	113

4.3. Iskolai végzettség szerinti megoszlás

Iskolai végzettség	Fő
Általános iskola nyolc osztályánál kevesebb	42
Általános iskola nyolc osztálya	46
Befejezett szakmunkásképző iskola, szakiskola	17
Befejezett szakközépiskola	2
Befejezett gimnázium	1
Érettségire épülő befejezett OKJ iskola	2

Felsőfokú iskola (főiskola, egyetem)	3
Összesen	113

Az általános iskolát be nem fejezettek magas száma abból adódik, hogy gyermekkorú gondozottjaink is vannak, a szülők jellemzően 8 általános iskolát végeztek.

4.4. Családi összetétel szerinti megoszlás

Családi összetétel	Családok száma
Egyedül élő	-
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők gyermek nélkül	-
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	14
Házastársi (élettársi) kapcsolatban együtt élők 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	13
Egy szülő/törvényes képviselő 1-2 gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	9
Egy szülő/törvényes képviselő 3 vagy több gyermekkel (eltartott fiatal felnőttel)	1
Egyéb	-
Összesen	37

Intézményünkben megjelenő problémák szinte minden család esetében halmozottan fordulnak elő. Jellemzően: családi kapcsolati problémák, gyermeknevelési problémák, gyermek magatartása és tartós betegsége miatti problémák; lakhatásnál: rossz lakókörülmények, ingerszegény környezet, ház állagából adódó nehézségek; rossz anyagi helyzetnél: foglalkoztatásból, pénzbeosztásból, eladósodásból adódó hátrányok jelentkeznek. Az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzügyi, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését segítettük.

Az elmúlt évben gyakoribb volt a családi konfliktus miatt gondozásba vett gyermek, valamint több esetben jelent meg a falcolás.

A helyi önkormányzat a családsegítés keretében nyújtott adósságkezelési szolgáltatást 2023-ban megszüntette.

Munkánk jelentős részét a hivatalos ügyek intézése képezi, mivel településünkön a hivataloknak és szolgáltatóknak nincsen ügyfélfogadása, így a lakosság nagy része tőlünk vár segítséget.

Második kiemelt helyet foglal el az adományok közvetítésében való részvétel.

Közreműködünk:

- Önkormányzati természetbeni átmeneti segélyek kiosztásában,
- Adomány osztásokban: Magyar Élelmiszerbank Egyesület adománya (8 alkalommal), Lidl és Penny adományok. A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara a Magyarok Kenyere programja keretében az elmúlt évben 160 kg liszt adománnyal segítette a rászoruló lakosságot.
- A tavaszi, nyári, őszi és téli szünet gyermekétkeztetésének koordinálásában: igénylések kitöltésében, összesítésében.
- A karácsonyi cipősdoboz adományok szétosztásában.
- Folyamatosak a használatra adomány közvetítések, több alkalommal szerveztünk gyermekruha börzét.
- Lakossági felajánlásból érkező karácsonyi csomagokat osztottunk szét a látóköriünkben lévő gyermekes családok részére, akik nagy örömmel fogadták az ajándékokat.

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmazott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
Információnyújtás	130	72
Segítő beszélgetés	140	41
Tanácsadás	261	144
Ügyintézéshez segítségnyújtás	196	172
Konfliktuskezelés	33	21
Kríziskezelés	0	0
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli és természetbeni)	639	155
Közvetítés (másik szolgáltatáshoz vagy központhoz)	24	30
Esetkonferencia	11	18
Esetmegbeszélés	82	104

Esetkonzultáció	89	40
Szakmaközi megbeszélés	6	0
Csoportmunka	0	0
Egyéni és csoportos készségfejlesztés	0	0
Közösségfejlesztés	0	0
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	41	123
Családlátogatás	506	151
Adományközvetítés	71	196
Hátralékkezelési tanácsadás	0	0
Mediáció	0	0
Kapcsolattartási ügyelet	0	0
Családterápia	0	0
Pszichológiai tanácsadás	0	0
Jogi tanácsadás	0	0
Összesen	2229	1267

A segítségnyújtás elsődleges módját az alapellátásban történő gondozási tevékenység jelenti, mely a segítő kapcsolatra épül. A családdal folytatott szociális segítő munka filozófiája, hogy a gyermek jólétét akkor szolgáljuk a legjobban, ha megerősítjük a családot, mint egységet. A család segítése, gondozása tervezett tevékenység. A családgondozás hosszú folyamat, nem egy személy, tünet vagy probléma megoldását célozza, hanem egy komplex tevékenység, mely a család problémamegoldási eszköztárának javítását szolgálja. A tevékenység széles körű, de a megoldásban a „kis lépések” elve érvényesül.

A szükségletfelmérés alapján láthatóvá válik, hogy a szolgáltatást kérő nehézségei és együttműködési szándéka alapján indokolt – e a hosszabb távú együttműködés a klienssel. A segítő munka dokumentálása gondozás esetén az esetnaplóban történik. A gondozási tevékenységről cselekvési terv készül. Az egyénnel vagy a családdal történő együttműködés szabályai írásban történő szerződéskötés során kerülne rögzítésre, melyet mindkét fél aláír.

A segítő folyamatban – amennyiben a probléma megoldása érdekében indokolt – lehetőség van más szolgáltatóhoz történő irányításra, vagy a Központ által nyújtott speciális szolgáltatások igénybevételére. A szükséglet felmerülése után a Szolgálat munkatársa írásban megkeresi a Központot.

A szociális segítő munka során a Szolgálat munkatársa szükség szerint, de legalább hathavonta áttekinti a gondozási folyamatot. Amennyiben a folyamat nem eredményes, a veszélyeztetettség nem csökken vagy szűnt meg, valamint a családtagok nem

együttműködőek, jelzi a Központ felé, kezdeményezi az esetkonferencia összehívását, ahol a szakemberek megtárgyalják, hogy szükség van-e hatósági intézkedésre.

A gyermeket fenyegető közvetlen és súlyos veszélyeztetettség esetén a Szolgálat haladéktalanul, a Központ értesítése mellett, közvetlenül tesz javaslatot hatósági intézkedésre.

Ameddig a hatósági döntés véglegessé válik, addig a gyermek ügyével a családsegítő munkatárs foglalkozik. A hatósági döntés véglegessé válását követően a Központ esetmenedzsere készíti el az egyéni gondozási – nevelési tervet, melybe a Szolgálat munkatársát is bevonja. A szociális segítő munkát, a gondozási tevékenységet továbbra is a családsegítő munkatárs végzi, továbbá elkészíti az új cselekvési tervet, és annak alapján dolgozik tovább a családdal. Az esetfelelős azonban az esetmenedzser, aki felel a gondozási folyamatokért. A szakmai protokoll alapján az egyéni gondozási-nevelési tervet úgy kell meghatározni, hogy abban a gyermekkel kapcsolatos konkrét teendők, így például pszichológiai, pszichiátriai vagy egészségügyi kezelés, iskolai hiányzás elsősorban az esetmenedzser, míg a szülők, család segítése; ügyintézés, munkahelykeresés, közösségi- és csoportos programokba történő bevonás, adomány közvetítése pedig elsősorban a családsegítő feladata.

Amennyiben a gyámhatóság a hatósági intézkedést nem tartja indokoltnak, de a gyermek veszélyeztetettsége fennáll, és a szülő, illetve a családba fogadó gyám vállalják az együttműködést, s ennek alapján valószínűsíthető a gondozás eredményessége, akkor a gyámhatóság az eljárás megszüntetésével egyidejűleg felhívja a Szolgálatot az alapellátás keretében történő segítségnyújtás megszervezésére. A családsegítő munkatárs elkészíti az új cselekvési tervet, és ennek alapján dolgozik tovább.

Válsághelyzetben lévő várandós anyák segítése

A prevenciót szolgáló, ezen a területen végzett feladatot a Szolgálat a védőnői szolgálattal együttműködve végzi. A tevékenység hatékonyságának növelésében meghatározó szerepet játszanak a jelzőrendszeri tagok továbbá alapvető fontosságú az általános tájékoztatás és figyelemfelkeltés folyamatos megvalósítása.

A tájékoztatások során elsősorban a magzatvédelemre helyezkedik a fő hangsúly, valamint a várandós édesanyák felelősségérzetének felkeltése, illetve megerősítése révén törekednek elérni célkitűzéseiket.

A megvalósítandó eredmény: az anyák folyamatos, minden oldalról történő támogatásának megszervezése és fenntartása. További cél, hogy a gyermek megfelelő fejlődése ne csak magzati korban valósuljon meg, hanem a megszületését követően is, azaz az édesanya és gyermeke megnyugtató körülmények közé kerüljön haza. Kiskorú édesanya esetén fontos a születendő gyermek családi jogállásának, illetve szülői felügyeleti jogának rendezése is.

Prevenációs programok

A Család - és Gyermekjóléti Szolgálat feladatai közé tartozik a gyerekek részére a szabadidős programok szervezése. Intézményünk minden évben eleget tesz ezen kötelezettségének. Célcsoportunk jellemzően az általános iskolás korosztály. A szervezett programjaink célja aktív pihenés keretében új ismeretek, élmények, ötletek, lehetőségek nyújtása.

Megvalósult programjaink:

Summer City nyári tábor

Helye: Tótkomlós, Pósa u. 2.

Ideje: 2025. június 23-27.

Létszám: 15 fő

Célcsoport: 7-12 éves korú helyi lakosú gyermekek, a csoport legalább fele gyermekvédelmi szempontból kiemelt helyzetű. (Gyermekvédelmi támogatásban részesül, hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű, tartós betegséggel együtt élő, pedagógiai szakszolgálat vagy gyermekpszichiátria által kiállított szakértői véleménnyel rendelkezik, alapellátásba vagy védelembe vett gyermek.)

Cél: A vakáció alatt aktív rekreációs lehetőségek megszervezése és lebonyolítása a gyermekek részére. Csoport kohézió erősítése, az egészséges, nyitott személyiség formálása a programok segítségével. Fizikai erő, teherbírási készség fejlesztése mozgásos tevékenységgel. Személyiségük fejlesztésével egyéni életüket, önismeretüket, identitástudatukat segítő képességekre tegyenek szert.

A sport, a kultúra, az egészséges életmód, a természetvédelem, az élő környezet szeretete és védelme területét megfelelő súllyal alkalmazzák a sikeres életvezetési szokások képességének elsajátításával.

Élménytábor hátrányos helyzetű gyermekeknek

Időpont: 2025.08.11-2025.08.13.

Helyszín: Gyomaendrőd

Az Orosházi Kistérség szervezésében a táborba 2 fő tótkomlói gyermeket delegált az intézményünk, ahol a programok szervezését és a gyerekek felügyeletét az orosházi kollégák oldották meg.

5. Az esetmenedzser szakmai tevékenysége

A Család-és Gyermekjóléti Központnál hatósági intézkedésben érintett családokkal valósult meg együttműködés.

A Központ szolgáltatásait **120 fő** vette igénybe az elmúlt évben. Hatósági intézkedésben **50 kiskorú és 46 felnőtt volt** érintett, **20 fő** pszichológiai tanácsadásban részesült, **4 fő** az intézmény kapcsolattartási ügyeletén jelent meg a határozatban előírt rendszerességgel.

Az előző évhez viszonyítva 14 fővel többen vették igénybe a Központ szolgáltatásait.

Hatósági intézkedéshez kapcsolódó esetmenedzseri tevékenységben érintettek:

	Védelembe vett	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Utógondozás, szakellátásból kikerült	Összesen
Gondozott kiskorúak száma (fő)	17	1	8	0	26

A családoknál tapasztalt probléma típusok:

- a gyermek/ek fizikai/lelki elhanyagolása,
- fizikai bántalmazás,

- elégtelen lakáskörülmények,
- anyagi nehézségek,
- párkapcsolati problémák,
- családi konfliktusok,
- gyermeknél tapasztalható magatartásproblémák,
- szabálysértések elkövetése,
- igazolatlan iskolai hiányzás,
- életviteli problémák,
- szenvedélybetegségek

A védelembe vett gyermekek száma az előző évhez képest majdnem megduplázódott.

19 gyermeknél egyszeri esetkezelés történt védelembe vételi eljárás indítása, 4 gyermeknél pedig családba fogadás okán.

18 gyermek esetében nem került sor hatósági intézkedés elrendelésére. Felülvizsgálatot követően 2 védelembe vett kiskorúnál eredményesség miatt, 1 nevelésbe vett gyermeknél pedig nagykorúvá válás miatt szűnt meg az intézménnyel történő együttműködés.

Évközben 1 hatósági intézkedésben érintett gyermek költözött el a családjával Tótkomlósról.

Az elmúlt évben családon belüli fizikai elhanyagolás 15 kiskorút, lelki elhanyagolás 31 gyermeket érintett a településen.

Családon belüli fizikai bántalmazásban 2 kiskorú volt érintett.

2025. 12. 31. napján 12 családdal valósult meg az együttműködés.

Összességében elmondható, hogy az előző évhez viszonyítva a hatósági intézkedésben érintett gyermekek számában növekedés figyelhető meg, a családoknál tapasztalható problémák vonatkozásában viszont nincs lényeges változás.

6. Szociális diagnózis

6.1. A szociális diagnózis célja

A szociális diagnózis bevezetésével egységes, a szociális és gyermekjóléti szolgáltatások igénybevételét megelőző bemeneti szűrő kerül bevezetésre. A szociális diagnózis elkészítése az igénybevevő oldaláról a szolgáltatás igénybevételének, a szolgáltató oldaláról a

szolgáltatás nyújtásának feltétele lesz. A szociális diagnózis része az egyén szükséglet- és jogosultság vizsgálata.

6.2. A szociális diagnózis szerepe

A diagnózis készítése az a folyamat, amely megalapozza az egyén szociális támogatását és a majdani szolgáltatónál a szolgáltatási terv elkészítését, valamint megvalósítását, és amelynek során képet kaphatunk az egyén aktuális helyzetéről és állapotáról. A diagnózis egyfajta értékelési folyamat is, amelyben az egyén életútját, önmagáról alkotott képét és az esetleges vizsgálatok eredményeit a diagnózist készítő és maga az érintett személy összevetik.

A diagnózis készítése során felszínre kerülő problémák kezelése érdekében megállapításra kerülnek azok a szolgáltatások, amelyek megteremtik a fejlesztéshez, a normális működéshez szükséges feltételeket, továbbá a meghatározásra kerül a megvalósítás határideje, megtörténik a célok elérését gátló és segítő erőforrások, kockázatok számbavétele. A diagnózis elkészítésében az ellátottnak aktívan részt kell vennie, nélküle a terv nem készíthető el.

A szociális diagnózist készítő esetmenedzsernek az első találkozástól számítva 15 nap áll rendelkezésre a diagnózis elkészítésére. Krízishelyzetben természetesen a szociális diagnózis elkészülte előtt is lehetőség van szolgáltatás igénybevételére és annak nyújtására.

A szociális diagnózis készítését kezdeményezheti:

1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
2. Család-és Gyermekjóléti Központ
3. Jelzőrendszer

6.3. Szociális diagnózis tartalma

A szociális diagnózis elkészítését adatlap segíti, melyben zárt és nyitott kérdések egyaránt szerepelnek, és melyben az adott válaszok értékelése után lehetővé válik a szükséglet meglétének, mélységének, intenzitásának értékelése, valamint a megfelelő szolgáltatás kiválasztása.

Fentiek értelmében a szociális diagnózishoz kapcsolódó felmérő adatlap funkciója egyrészt a szolgáltatási rendszerben elérhető szolgáltatási elemekre vonatkozó szükséglet meglétének vizsgálata, másrészt a fennálló szükségletek erősségének értékelése.

A szociális diagnózis felvétele során megismerkedhetünk az egyén családi helyzetével, lakókörülményével, egészségügyi állapotával, munkaerő piaci státuszával. A beszélgetés során a szociális diagnózist készítő esetmenedzser számára az is kiderül, hogy az egyén

alkalmas-e önálló életvitelre, és amennyiben nem, milyen tényezők akadályozzák, gátolják, vagy éppen segíthetik őt ebben, és milyen szolgáltatások szükségesek ahhoz, hogy hosszabb távon önállóan tudja életét támogatni.

Amennyiben gyermeket, illetve gyermekeket érintő problémák is felmerülnek, a rájuk vonatkozó adatlap kitöltése is szükségszerű.

Mindezek ismeretében összegzéséként megállapításra kerül egyes szükségletek hiánya, valamint a szükségletek kielégítéséhez szükséges szolgáltatási formák beazonosítása.

6.4. Statisztikai adatok település szinten

Település: Tótkomlós	
Kérelmek száma összesen:	8
Diagnózis felvételének kezdeményezője szerint:	
1. Család-és Gyermekjóléti Szolgálat kezdeményezésére:	5
2. Jelzőrendszer kezdeményezésére:	0
3. Család-és Gyermekjóléti Központnál jelentkező:	3
Probléma típusa szerint:	
1. Családi kapcsolatokra vonatkozó problémák:	0
2. Lakhatási probléma:	0
3. Anyagi helyzettel kapcsolatos probléma:	2

4. Foglalkoztatással kapcsolatos probléma:	0
5. Egészségi állapottal kapcsolatos probléma:	0
6. Gyermekkel kapcsolatos problémák:	9
7. Társas kapcsolatokból fakadó problémák:	3
8. Életviteli problémák:	0
9. Egyéb:	0
Érintett fő összesen:	14
gyermek	6
felnőtt	8

7. Óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység

7.1. Segítő munka az intézményekben

Az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központja és Családsegítő Szolgálat 2018. szeptembere óta a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI törvény alapján óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatást biztosít Tótkomlós város összes óvodájában és iskolájában. A szolgáltatást nyolcadik éve látjuk el Tótkomlóson, ahol három óvodát, két általános iskolát és egy gimnáziumot látogatok. Az óvodai és iskolai szociális segítő szolgáltatás ellátásáról minden köznevelési intézmény egy szükségletfelmérést készít, amely alapján együttműködési megállapodás születik a feladatokról.

7.2. Személyi- és tárgyi feltételek

Az egyéni beszélgetésekhez mindkét intézményben külön helyiség, valamint az infrastruktúrához való hozzáférés lehetősége adott, zárható iratszekrény is biztosított. Az intézményeket érintő gyermekvédelmi feladatokat az intézményekben dolgozó más szakemberekkel (pl.: pszichológus, fejlesztő pedagógus) együttműködésben látjuk el. Folyamatos a kapcsolattartás a helyi családsegítő és esetmenedzser munkatárssal is.

7.3. Ügyfélfogadási rend

Az intézményekben a szolgáltatás igénybevételére meghatározott napokon van lehetőség. Minden intézményben fel van tüntetve ennek időpontja és a szolgáltatást nyújtó elérhetősége.

7.4. Az ellátott intézmények rövid bemutatása a szükségletfelmérés alapján.

Az látogatott köznevelési intézményekben legfőbb feladat a védelembe vett és alapellátásban levő gyermekek figyelemmel kísérése. A munka jelentős részében kapcsolattartás történik azokkal a pedagógusokkal, nevelőkkel, szakemberekkel, akik ezeknek a gyermekeknek a fejlődésében, oktatásában, nevelésében részt vesznek.

A gyermekekkel az óvodákban leginkább csoportmegfigyelés során találkozunk a segítő, amikor szabad játék, vagy épp társas tevékenység közben figyelheti meg a viselkedésüket. Az iskolákban jellemzően az aktuálisan felmerülő problémákkal, esetekkel és a már említett rendszerben levő gyerekekkel dolgozik az óvodai és iskolai szociális segítő. Leggyakrabban egyéni segítő beszélgetések során, de minden intézményben vannak prevenciós órák is. Ezek az alkalmak az osztályfőnökök kérésére történnek, megadott témákban, aktuális helyzetekre reflektálva. Rendszeresek azok az alkalmak, amikor a pedagógusokkal beszéljük át a felmerülő nehézségeket, problémákkal kapcsolatos cselekvési lehetőségeket.

Óvodai és iskolai szociális segítőként a feladatok jellemzően inkább olyan típusú feladatok, amik a szükségletfelmérésen hangsúlyosak lettek: jogszabályi változások figyelemmel követése, segítségnyújtás más szolgáltatások igénybevételéhez, prevenciós feladatok, segítő beszélgetések és a gyermekjólét által gondozott gyerekek esetében közreműködés.

7.5. A feladatellátás bemutatása a statisztikai adatok tükrében

Az iskolákban jellemző az igazolatlan hiányzás, de egyre több feladatot adnak a családok eltérő nevelési stílusából adódó helyzetek (pl. az okos eszközök túlzott használata, on-line játékok) Ez a gyerekeken azonnal megjelenik, leginkább fizikai vagy érzelmi elhanyagolás, illetve főképp magatartászavarok formájában.

A szolgáltatást olyan gyerekek vették igénybe, akiket az intézményvezetők vagy a pedagógusok javasoltak, illetve, akik gondozásban állnak az Orosházi Kistérség Egyesített Gyermekjóléti Központjánál és Családsegítő Szolgálatánál.

A szolgáltatást igénybe vevők típusa	A szolgáltatást igénybe vevők száma
Gyermek	187
Szülő	24
Szakember	17
Összesen	228

Hozott probléma típusa	Fő
-------------------------------	-----------

Anyagi	2
Gyermeknevelési	20
Gyermek intézménybe való beilleszkedés nehézsége	23
Magatartászavar, teljesítményzavar	17
A gyermek életviteli problémái	3
Igazolatlan óvodai, iskolai hiányzás	11
Konfliktus	14
Szülők vagy család életvitele	0
Szülői elhanyagolás	4
Bántalmazás	0
Fogyatékoság	0
Addiktológiai problémák	0
Egyéb	0
Összesen	94

Tevékenység jellege	Alkalmak száma
Konzultáció	88
Információnyújtás	38
Tanácsadás	0
Hivatalos ügyek intézésében való segítségnyújtás	10
Családlátogatás	2
Óralátogatás	27
Krízisintervenció	22
Konfliktuskezelés	13
Prevenációs csoportmunka	3
Pályaorientáció támogatása	2
Kulturális programok szervezése	0
Sport-és szabadidős programok szervezése	4
Szociális akciók szervezése, végrehajtása	2
Nevelőtestületi ülésen, diákönkormányzati ülésen való részvétel	5
Szülői munkaközösségi ülésen való részvétel	1
Szülői értekezleten való részvétel	4
Fegyelmi tárgyaláson való részvétel	2
Esetmegbeszélés, esetkonferencia	31
TEAM munka óvodában, iskolában	7
TEAM munka család-és gyermekjóléti központban	2
Szupervízió	12
Jelzés fogadása	15
Jelzés küldése	9
Delegálás	14
Egyéb	0
Összesen	313

7.6. Tervek és fejlesztési elképzelések

A megkezdett munka következetes folytatása, a hatékony információáramlás és kommunikáció elősegítése a gyermekjólét, családsegítés és az oktatási intézmények között. A következőkben szeretnénk nagyobb hangsúlyt fektetni az érzelmi intelligencia fejlesztésére prevenciós technikákkal, valamint a digitális veszélyeztetettségéről több információt nyújtani. Az érzelmek helyes felismerése és kezelése minden korosztály számára fontos és aktuális téma. Távlati cél a kommunikáció kialakítása olyan szülőkkel, akik jelenleg még elutasítók az oktatási intézményekkel, vagy a fejlesztő támogatást nyújtó szolgáltatásokkal.

8. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások

A Békés Vármegyei Kormányhivatal 2025-ben hatósági ellenőrzést végzett a rendelkezésre álló iratok alapján, illetve helyszíni ellenőrzést végzett arra vonatkozóan, hogy a család-és gyermekjóléti szolgáltatás, valamint család-és gyermekjóléti központ szolgáltatásokra vonatkozóan a jogszabályokban és a szolgáltatói nyilvántartásban foglaltaknak megfelelően működik-e?

Az ellenőrzés szabálytalanságot nem tárt fel az intézmény működésével kapcsolatban.

ÖSSZEGZÉS

Településünkön a gyermekvédelmi feladatok ellátása a jogszabályi feltételek alapján megvalósul. Intézményünk jó kapcsolatot ápol a helyben működő gyermekvédelmi és szociális intézményekkel, egészségügyi szolgáltatókkal. A településen felmerülő szociális és gyermekvédelmi problémákat komplexen kezeljük, szükség esetén tájékoztatjuk és bevonjuk más szakterületek képviselőit is a megoldásba. A napi munkavégzés során a helyi önkormányzat támogatását is gyakran kérjük. Szakmai tudásunkkal igyekszünk segíteni az egyéneknek, családoknak problémáik kezelésében, ami mindennap új kihívás számunkra. Leggyakrabban tapasztalt problémák a gyermekes családokban: a kapcsolati problémák kezelése, gyermek láthatásával kapcsolatos konfliktusok, az alapvető feltételek biztosítása a

gyermek tartásához. a gondozási feladatok hiánya, a nevelési problémák, az elégtelen lakhatási feltételek, a családi értékek, normák hiánya, kezeletlen szenvedély és pszichiátriai betegségek megléte.

Munkánk komoly felelősséggel, pszichés terheléssel jár, melynek kezelésére munkáltatónk rendszeresen képzéseket, esetmegbeszélő csoportot, szupervíziót biztosít.

Munkánkat igyekszünk felelősséggel ellátni, tudásunknak súlya van, hiszen tanácsainkkal, a különböző megoldási lehetőségek felkínálásával emberek életére, döntéseire vagyunk hatással.

Tótkomlós, 2026.01.31.

Készítette:

Karaszné Belán Márta
családsegítő

Belák-Zacsok Nikolett
családsegítő

Telekiné Balázs Henrietta
esetmenedzser

Pál Katalin
óvodai és iskolai szociális segítő

Bánfiné Kőrösi Csilla
szociális diagnózist készítő esetmenedzser

Jóváhagyta:

Halustyik Éva
intézményvezető

